

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 6.6.2017
Sayı 1208

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLER MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde, Kamu Özel İşbirliği ile projeler gerçekleştirilmektedir. Kamusal varlıkların mülkiyeti kamuda kalsa da işletme ve kullanım hakları özel firmalara bırakılmaktadır. Kamu varlıklarının kullanıldığı Kamu Özel İşbirliği projeleri Sayıştay ve TBMM denetimi dışında kalmaktadır. Kamunun bu bağlamda riskleri, yapılan çalışmalar ve uygulamalar için Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

GÜNDOĞUL
Milletvekili

Hacıta AKAR
Kocaeli Mu

Alihat YERİL
Ankara mu.

Kamun Arslan
Denizli
İzmir

Ali Haydar HAKVERDİ
Ankara Mu
M. hakverdi

Kemal ZEYBEK
Samsun mu

SERKAN KAMUÇERİ
Mersin

Kadim DURMUŞ
Lokot mu

Nurhayat Altan KAPRİOLU
Bursa mu

Orhan SARIBAC
Bursa

İrfan BAKIR
ISPARTA

Mahmut TARKAN
Ankara

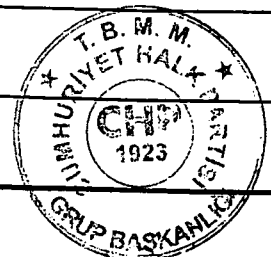
Mustafa TUNÇER
Ankara mu.

Hüseyin YILMAZ
Ağrı mu.

CEYHAN İRGİL
Bursa mu.

1208 Sayılı Meclis Araştırması Önergelerinin İmza Çizelgesi

[illegible]

GEREKÇE

Çoğu ülkede orman varlıkları, su kaynakları, doğal kaynaklar, madenler vb. kamu mülkiyetidir. Bunlar satılamaz ancak özel izinlerle belirli çerçeveler içinde kullanılabilir.

Anayasamızda,

"Tabii servetlerin ve kaynakların aranması ve işletilmesi

MADDE 168.– *Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzel kişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzel kişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzel kişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzel kişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir.*" denilmektedir.

Bu nedenle istense de satılamaz kamu mülküdür.

Ülkemizde özelleştirme sürecinin ardından bu kere KOİ'ler ile uygulanan projelerde Yap-İşlet, Yap Kirala, Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri uygulamaları giderek yaygınlık kazanmaktadır. Onuncu Kalkınma Planında KOİ'ler için gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler de alt yapı yatırımlarının gerçekleştirilmesinde yaygın kullanılan model olarak söz edilmektedir. KOİ modeli ülkemizde 2013 yılından sonra hız kazanmıştır.

Devlet, işbirliği içine girdiği özel şirkete dış finansman temininde yardımcı olma, garantörlük, mal ve hizmet alma garantisi, açığını üstlenme, belli ciroyu garanti etme, dış finansman temininde yardımcı olma destekleri sağlamaktadır.

Projeler bu nedenle çevresel, ekonomik, mali istikrar yönleri ile de incelenmelidir. Kamu mülkünün tamamının devrinin olası olmadığı hallerde kamu-özel işbirliği ile yapılan projelerin denetimi önemli sorundur. Kamu varlığının kullanıldığı bu işbirliklerinde Sayıştay ve TBMM denetimi olmaması dikkat çekicidir. Kamunun girdiği yükümlülük ve bunların gelecekte yaratabileceği sorunların önüne, Sayıştay denetimi ve TBMM denetimi ile geçilebilecektir.

Önemli olarak tanımlanan projelerin finansman sorunlarının bankacılık sektörü üzerinde yarattığı etkilerin de gözlenmesi gerekir. KOİ proje uygulamalarının işletme aşaması da dahil ortaya çıkabilecek sorunlar krizlere dönüşmeden saptanıp önlemler alınması ülkemiz ekonomisinin geleceğe uzanacak riskler yaşamaması içinde önemlidir. TBMM bu bağlamda süreci kapsamlı değerlendirmelidir.

Yap İşlet, Yap Kirala, Yap İşlet Devret, İşletme Devri Hakkı gibi uygulamalarda sözleşme sonrası kamu ortadan çekilmemeli, projenin bir tarafı gibi kalmamalıdır. Hem mülkün kamusal varlığın sahibi olup hem aynı zamanda bir süreliğine özel firmanın kullanımına bırakılan yerlerin denetimi bu anlamda da önemlidir. Yasal düzenlemeler de bu kapsamda gerçekleştirilmelidir.

